

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ
„TEHNICI MATEMATICE”-ediția a XVIII-a
Etapa județeană 10.02.2023
Clasa a XI –a, Matematică *M_tehnologic*
Barem de corectare și notare

Subiectul I

(30p)

Fie matricea $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ și \mathcal{M} mulțimea matricelor $A \in \mathcal{M}_3(\mathbb{R})$ cu elementele de pe diagonala secundară nule, iar suma elementelor de pe fiecare linie și fiecare coloană egală cu 0.

- a) Să se calculeze $B + B^2 + B^3 + \dots + B^{18}$.
 b) Să se determine $A \in \mathcal{M}$ astfel încât $A^3 = A$.
 c) Să se arate că $\det(A + B) < 0, \forall A \in \mathcal{M}$.

Barem de corectare și notare

a) $B^2 = I_3$ deci $B^3 = B$ 3p

$B^{2k} = I_3$ și $B^{2k+1} = B, k \in \mathbb{N}$4p

$B + B^2 + B^3 + \dots + B^{18} = B + I_3 + B + \dots + I_3 = 9(B + I_3)$2p

$B + B^2 + B^3 + \dots + B^{18} = 9 \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 & 9 & 0 \\ 9 & 9 & 0 \\ 0 & 0 & 18 \end{pmatrix}$1p

b) Fie $A \in \mathcal{M} \Rightarrow A = \begin{pmatrix} a & b & 0 \\ c & 0 & d \\ 0 & e & f \end{pmatrix}$ astfel încât $\begin{cases} a + b = 0 \\ c + d = 0 \\ e + f = 0 \end{cases}$ și $\begin{cases} a + c = 0 \\ b + e = 0 \\ d + f = 0 \end{cases}$ 2p

$\Rightarrow \begin{cases} a = e = d \\ b = c = f = -a \end{cases} \Rightarrow A = \begin{pmatrix} a & -a & 0 \\ -a & 0 & a \\ 0 & a & -a \end{pmatrix}, a \in \mathbb{R}$3p

$A^3 = \begin{pmatrix} 3a^3 & -3a^3 & 0 \\ -3a^3 & 0 & 3a^3 \\ 0 & 3a^3 & -3a^3 \end{pmatrix}$2p

$A^3 = A \Rightarrow 3a^3 = a \Rightarrow a(3a^2 - 1) = 0 \Rightarrow a = 0$ sau $a = \pm \frac{1}{\sqrt{3}}$ 1p

$A = O_3$ sau $A = \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{3}} & -\frac{1}{\sqrt{3}} & 0 \\ -\frac{1}{\sqrt{3}} & 0 & \frac{1}{\sqrt{3}} \\ 0 & \frac{1}{\sqrt{3}} & -\frac{1}{\sqrt{3}} \end{pmatrix}$ sau $A = \begin{pmatrix} -\frac{1}{\sqrt{3}} & \frac{1}{\sqrt{3}} & 0 \\ \frac{1}{\sqrt{3}} & 0 & -\frac{1}{\sqrt{3}} \\ 0 & -\frac{1}{\sqrt{3}} & \frac{1}{\sqrt{3}} \end{pmatrix}$2p

c) $A + B = \begin{pmatrix} a & 1 - a & 0 \\ 1 - a & 0 & a \\ 0 & a & 1 - a \end{pmatrix}$1p

$\det(A + B) = \begin{vmatrix} a & 1 - a & 0 \\ 1 - a & 0 & a \\ 0 & a & 1 - a \end{vmatrix} = -3a^2 + 3a - 1$ 4p

$\Delta = -3 < 0, -3 < 0 \Rightarrow -3a^2 + 3a - 1 < 0, \forall a \in \mathbb{R}$4p

Deci $\det(A + B) < 0, \forall A \in \mathcal{M}$1p

Subiectul II

(30p)

Fie funcțiile $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2^x, g(x) = 2^{x+1} - 2$.

a) Să se determine x astfel încât punctele $A(1,1), B(f(x),g(x)), C(g(x),f(x))$ să fie coliniare.

b) Să se afle mulțimea punctelor de acumulare din $\overline{\mathbb{R}}$ pentru $A = \{x \in \mathbb{R} | f(x) + g(x) < 1\}$.

c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{f(x)}, \lim_{x \rightarrow -\infty} g(x)$ și $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{g(x)-f(x)}{x-1}$.

Barem de corectare și notare

- a) A, B, C coliniare $\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2^x & 2^{x+1} - 2 & 1 \\ 2^{x+1} - 2 & 2^x & 1 \end{vmatrix} = 0 \dots\dots\dots 3p$
 $\Leftrightarrow (2 - 2^x)(3 \cdot 2^x - 4) = 0 \dots\dots\dots 5p$
 $\Leftrightarrow x = 1$ sau $x = \log_2 \frac{4}{3} \dots\dots\dots 2p$
- b) $x \in A \Leftrightarrow 2^x + 2^{x+1} - 2 < 1 \dots\dots\dots 2p$
 $\Leftrightarrow 2^x < 1 \dots\dots\dots 3p$
 $\Leftrightarrow x \in (-\infty, 0) \dots\dots\dots 2p$
 $A' = [-\infty, 0] \dots\dots\dots 3p$
- c) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{f(x)} = \infty \dots\dots\dots 3p$
 $\lim_{x \rightarrow -\infty} g(x) = -2 \dots\dots\dots 3p$
 $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{g(x) - f(x)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2^{x+1} - 2 - 2^x}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2^x - 2}{x - 1} \dots\dots\dots 2p$
 $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{2^x - 2}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2(2^{x-1} - 1)}{x - 1} = 2 \ln 2 \dots\dots\dots 2p$

Subiectul III**(30p)**

Se consideră funcția $f: D \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^3 - ax^2 - 8x}{x^2 - 2x + a + 2}$, $a \in \mathbb{R}$.

- a) Pentru $a = -2$ calculați $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$.
- b) Aflați valoarea numărului real a pentru care dreapta de ecuație $y = x + 3$ este asimptotă oblică la graficul funcției spre $+\infty$.
- c) Pentru $a \geq -1$, determinați numărul asimptotelor verticale ale funcției f .

Barem de corectare și notare

- a) Pentru $a = -2$ avem $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 + 2x^2 - 8x}{x^2 - 2x}$, nedeterminare $\left(\frac{0}{0}\right) \dots\dots\dots 2p$
 $x^3 + 2x^2 - 8x = x(x + 4)(x - 2) \dots\dots\dots 2p$
 $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x(x+4)(x-2)}{x(x-2)} \dots\dots\dots 4p$
 $\lim_{x \rightarrow 2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x(x+4)}{x} = \frac{2 \cdot 6}{2} = 6 \dots\dots\dots 2p$
- b) Din $y = x + 3$ avem $m = 1$ și $n = 1$ (1) $\dots\dots\dots 2p$
 $m = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 - ax^2 - 8x}{x(x^2 - 2x + a + 2)} = 1$ (verifică (1)) $\dots\dots\dots 2p$
 $n = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^3 - ax^2 - 8x}{x^2 - 2x + a + 2} - x \right) \dots\dots\dots 1p$
 $n = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 - ax^2 - 8x - x^3 + 2x^2 - ax - 2x}{x^2 - 2x + a + 2} = -a + 2 \dots\dots\dots 3p$
 $-a + 2 = 3$ (conform (1)) $\dots\dots\dots 1p$
 $\Leftrightarrow a = -1 \dots\dots\dots 1p$
- c) $x^2 - 2x + a + 2 = 0$, $\Delta = (-2)^2 - 4(a + 2) \Leftrightarrow \Delta = -4a - 4 \dots\dots\dots 1p$
Punem condiția ca f să admită asimptote verticale: $\Delta \geq 0 \Leftrightarrow -4a - 4 \geq 0 \Leftrightarrow a \leq -1 \dots\dots\dots 2p$
și cum $a \geq -1$ (din ipoteză) $\Rightarrow a = -1 \dots\dots\dots 1p$
Pentru $a = -1$, avem $f(x) = \frac{x^3 + x^2 - 8x}{x^2 - 2x + 1} = \frac{x^3 + x^2 - 8x}{(x-1)^2}$, $D = \mathbb{R} \setminus \{1\} \dots\dots\dots 2p$
 $ls(1) = -\infty$ și $ld(1) = -\infty \Rightarrow$ pentru $a = -1$, f admite **o singură** asimptotă verticală, dreapta de ecuație $x = 1 \dots\dots\dots 4p$